

BASIN BÜLTENİ**16.03.2026****DEVA Partili Mehmet Emin Ekmen: Narenciye üreticileri ekonomik krizde**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin ve Hatay'daki mandalina üretim krizini gündeme getirdi. Ekmen, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın yanıtlaması istemiyle verdiği soru önergesinde, Mersin ve Hatay illerinde mandalina üreticilerinin yüksek girdi maliyetleri, düşük alım fiyatları ve yetersiz dış ticaret politikaları nedeniyle ciddi bir ekonomik krize girdiklerini belirtmiştir.

Üretici piyasa istikrarsızlığına karşı savunmasızdır

Yeni Yol Partisi Grup Başkanı Ekmen, Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı'nın yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığına soru önergesi verdi. Ekmen, "2025 yılı sonbaharında Mersin ve Hatay illerinde mandalina üreticileri yüksek girdi maliyetleri, düşük alım fiyatları ve yetersiz dış ticaret politikaları nedeniyle ciddi bir ekonomik krizle karşı karşıya kalmıştır. Hasat maliyetlerinin kilogram başına 10-12 TL'yi bulmasına rağmen üreticilerin ürünlerini 2-3 TL'ye satmak zorunda kalması, kırsal ekonomide çok boyutlu bir yıkım süreci başlatmıştır. Bazı üreticiler ürünlerini dalında bırakmış veya ücretsiz dağıtmıştır. Krizin başlıca nedenleri arasında yükselen mazot, gübre ve işçilik giderleri, ihracat

pazarlarındaki daralma, soğuk hava deposu eksikliği, sözleşmeli tarımın yaygınlaşmaması, kooperatifçilik altyapısının zayıflığı ve kamu alım garantilerinin bulunmaması yer almıştır. Partimizin Tarım Eylem Planı'nda da vurgulandığı üzere, çiftçiye 'maliyet + makul kâr garantili alım' politikası gibi mekanizmaların devreye alınmaması, üreticiyi piyasa istikrarsızlığına karşı savunmasız bırakmaktadır" dedi.

Dalında bırakılan veya bedelsiz dağıtılan ürünlerin alan büyüklüğü ne kadardır?

Sürdürülebilir politikaların hayata geçirilmesi gerektiğine dikkat çeken Ekmen, "Hatay özelinde 2023 depreminin ardından sulama sistemleri, yollar ve depolar gibi altyapıların hâlâ onarılamamış olması krizin etkilerini daha da derinleştirmiştir. Mersin'in Silifke, Tarsus, Erdemli; Hatay'ın Dört Yol, Erzin ve Samandağ ilçelerinde yaşanan bu kriz sadece üretimi değil; aynı zamanda kırsal istihdamı, tarım işçiliğini ve bölgedeki sosyal dengeleri de tehdit etmektedir. Tarım işçileri hasat yapılmayan bahçeler nedeniyle gelir kaybına uğrarken, kadın emeği bu süreçte sosyal güvenceden yoksun biçimde daha da kırılganlaşmaktadır. Narenciye sektöründe yaşanan bu tür yapısal krizler; tarımdan kopuşu hızlandırmakta, kırsaldan kente göçü tetiklemekte ve gıda güvenliğini riske sokmaktadır. Ziraat Odaları, bazı çiftçilerin bahçelerini söktüğünü ve narenciye tarımından çekilme eğiliminin arttığını bildirmektedir. Bu sebeple, üreticiye dönük somut ve sürdürülebilir politika araçlarının ivedilikle geliştirilmesi elzemdir" açıklamasında bulundu.

Üreticilere yönelik destek oluşturulmuş mudur?

Mersin Milletvekili Ekmen, Bakan Yumaklı'ya yanıtlanması istemiyle verdiği önergede şu sorulara yanıt aradı:

1. 2025 yılı itibarıyla mandalina üretiminde hasat ve taşıma maliyeti ortalaması ne kadardır? Bu maliyetlere karşılık üreticinin ortalama satış fiyatı nedir?
2. Mersin ve Hatay illerinde mandalina üreticilerine yönelik doğrudan gelir desteği, prim ödemesi, alım garantisi veya fiyat dengeleme mekanizması oluşturulmuş mudur?
3. 2024 ve 2025 yıllarında narenciye üreticilerine (özellikle Mersin ve Hatay özelinde) verilen toplam tarımsal destek tutarı ve kalem bazlı dağılımı nedir?
4. Söz konusu illerde üreticilerin ürünlerini satamayıp dalında bıraktığı veya bedelsiz dağıttığı alanların toplam büyüklüğü ne kadardır?
5. Üreticilerin ürünlerini pazara ulaştırma, soğuk hava deposu bulma veya kooperatif üzerinden satma imkânları açısından Bakanlığın herhangi bir destek programı veya teşviki mevcut mudur?
6. Narenciye ihracatında 2024 ve 2025 yıllarında yaşanan gerilemenin nedenleri nelerdir? Bu ürün grubunda dış ticareti planlı ve üretici lehine şekillendirecek bir "Narenciye İhracat Stratejisi" hazırlanmakta mıdır?
7. Hatay özelinde 2023 depreminin ardından tarımsal sulama, taşıma ve depolama altyapılarının onarımı için ne tür kamu yatırımları yapılmıştır? Miktar ve kapsam nedir?

8. Çiftçilerin piyasa karşısında daha güçlü hale gelebilmesi için kooperatiflerin, üretici birliklerinin desteklenmesi yönünde 2024 – 2025 döneminde uygulanan yeni bir program var mıdır?
9. Söz konusu kriz nedeniyle 2025 yılında narenciye üretiminden çıkan ya da çıkmayı planlayan üretici sayısı ve tarımsal alan miktarı nedir?
10. Tarım işçilerinin, özellikle mevsimlik kadın işçilerin yaşadığı gelir kaybına ilişkin herhangi bir tespit çalışması veya sosyal destek mekanizması oluşturulmuş mudur?